

4^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Ένα ταξίδι επιστημονικής φαντασίας

Ο Λουκιανός ήταν Σύρος στην καταγωγή. Γεννήθηκε στα Σαμόσατα στον άνω Ευφράτη της Συρίας, γύρω στο 125 μ.Χ. Εκεί πέρασε τα παιδικά του χρόνια και έλαβε τη στοιχειώδη εκπαίδευση. Επειδή είχε δείξει από μικρός κάποιο ταλέντο στην τέχνη, οι γονείς του τον έστειλαν μαθητευόμενο σε κάποιο θείο του γλύπτη. Η μαθητεία του δεν κράτησε πολύ. Η έντονη φιλομάθειά του τον έκανε να στραφεί στα γράμματα. Αφού μελέτησε τα Ελληνικά, ξεκίνησε να μάθει τη ρητορική τέχνη στις ρητορικές σχολές της Ιωνίας. Κατόπιν άρχισε να ταξιδεύει, επιδεικνύοντας τις ρητορικές του ικανότητες, σε διάφορες πόλεις της Μικράς Ασίας, της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Γαλατίας. Ήταν σατιρικός συγγραφέας, ο δημιουργός του σατιρικού διαλόγου και έγραφε στην ελληνική γλώσσα.

ΚΕΙΜΕΝΟ: Λουκιανός, Άληθής Ίστορία

Πλέομεν ὅσον τριακοσίους σταδίους καὶ νήσω μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ προσφερόμεθα. Μείναντες δὲ ἡμέρας ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἑκτῇ ἐξορμῶμεν καὶ τῇ ὁγδῷ καθορῶμεν ἀνθρώπους πολλοὺς ἐπὶ τοῦ πελάγους διαθέοντας, ἅπαντα ἡμῖν προσεοικότας καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ μεγέθη, πλὴν τῶν ποδῶν μόνων· ταῦτα γὰρ φέλλινα ἔχουσιν· ἀφ' οὗ δὴ, οἶμαι, καὶ καλοῦνται Φελλόποδες. Θαυμάζομεν οὖν ὀρῶντες οὐ βαπτιζομένους, ἀλλὰ ὑπερέχοντας τῶν κυμάτων καὶ ἀδεῶς ὁδοιποροῦντας. Οἱ δὲ καὶ προσέρχονται καὶ ἀσπάζονται ἡμᾶς ἑλληνικῇ φωνῇ λέγουσί τε εἰς Φελλῶ τὴν αὐτῶν πατρίδα ἐπείγεσθαι. Μέχρι μὲν οὖν τινος συνοδοιποροῦσι ἡμῖν παραθέοντες, εἴτα ἀποτρεπόμενοι τῆς ὁδοῦ βαδίζουσιν εὐπλοῖαν ἡμῖν ἐπευχόμενοι.

ΑΠΟΔΟΣΗ: Πλεύσαμε περίπου τριακόσια στάδια και αγκυροβολήσαμε σε ένα μικρό και έρημο νησί. Αφού μείναμε στο νησί πέντε μέρες, την έκτη ξεκινήσαμε και την όγδοη είδαμε ανθρώπους πολλούς να τρέχουν πάνω στη θάλασσα, που έμοιαζαν μ' εμάς σε όλα, και στο σώμα και στο μπόι, εκτός από τα πόδια μόνο· γιατί αυτά ήταν από φελλό· γι' αυτόν τον λόγο μάλιστα, νομίζω, και ονομάζονται Φελλόποδες. Απορούσαμε, λοιπόν, βλέποντάς τους να μη βουλιάζουν, αλλά να μένουν πάνω στα κύματα και να βαδίζουν χωρίς φόβο. Μερικοί μας πλησίασαν και μας χαιρετούσαν με γλώσσα ελληνική και έλεγαν ότι βιάζονται να πάνε στη Φελλῶ, την πατρίδα τους. Μέχρι ενός σημείου, λοιπόν, μας συνόδευσαν τρέχοντας δίπλα μας, έπειτα, αφού άλλαξαν δρόμο, αποχώρησαν ευχόμενοι σ' εμάς καλό ταξίδι.

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

το στάδιον = αρχαία μονάδα μέτρησης μήκους ίση με 185μ περίπου
(στάδιο, σταδιακός, σταδιοδρομία)

προσφέρομαι = προσορμίζομαι, αγκυροβολώ, φτάνω
(φέρω, προσφέρω, προσφορά, αντιπροσφορά, πρόσφορο)

εξορμάω, εξορμώ (συνηρημένο ρήμα) = ξεκινώ
(ορμώ, ορμή, ορμητικός, αφορμή, εξόρμηση, παρόρμηση, παρορμητικός)

οράω, ορώ (συνηρημένο ρήμα) = βλέπω
(όραση, ορατός, αόρατος, αδιόρατος, ενόραση, ενορατικός, διορατικός)

καθοράω, καθορώ (συνηρημένο ρήμα) = διακρίνω
(κάτοπτρο, καθρέφτης, καθρεφτίζω)

θέω = τρέχω

(βοήθεια, θεός, θεϊκός, θεότητα, αποθέωση, αποθεωτικός)

διαθέω = τρέχω από εδώ και από εκεί

παραθέω = τρέχω κοντά

βαπτίζομαι = βυθίζομαι, βουλιάζω

προσέρχομαι = πλησιάζω, φτάνω

ασπάζομαι = χαιρετώ, καλωσορίζω

αποτρέπομαι = αλλάζω πορεία

(τρέπομαι, τροπή, προτροπή, αποτροπή, τρόπος, εκτρέπομαι, παρεκτροπή, ερωτοτροπώ)

εύπλοια = καλός πλους, καλό ταξίδι

(πλοηγός, πλοήγηση, πλοίο, πλοίαρχος)

ο φέλλινος, η φελλίνη, το φέλλινον = ο κατασκευασμένος από φελλό

ΑΝΘΡΩΠΟΜΟΡΦΙΣΜΟΣ = η απόδοση ανθρώπινων χαρακτηριστικών σε μη ανθρώπινα όντα

Πολλές φορές οι άνθρωποι απέδιδαν ανθρώπινα χαρακτηριστικά τόσο εξωτερικά (ομορφιά, ανάστημα) όσο και εσωτερικά, διανοητικά ή στοιχεία του χαρακτήρα (ευγένεια, καλοσύνη, ευαισθησία, εξυπνάδα, πονηριά, αφέλεια), σε μη ανθρώπινες υπάρξεις ακόμη και στους αρχαίους Έλληνες θεούς.

ΦΕΛΛΟΠΟΔΕΣ	
εξωτερικά χαρακτηριστικά - ιδιότητες	συμπεριφορά
ανθρωπομορφισμός	ανθρώπινα συναισθήματα
ικανότητα στον χειρισμό πλοίου, ναυτοσύνη	φιλική, προσεγγιστική διάθεση στους ξένους
αγάπη για τα ταξίδια	γλυκός επικοινωνιακός λόγος
ανθρώπινες συνήθειες, παιχνίδι	κοινωνικότητα, συντροφικότητα
αικίνητα όντα με ζωντάνια, ενεργητικότητα	ευγένεια ψυχής, καλοσύνη
πόδια από φελλό	ανεμελιά, έλλειψη φόβου
πλεύση στη θάλασσα, μη βύθιση	συναισθηματικός δεσμός με την πατρίδα

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

φωνητός	αυτός που μπορεί να ειπωθεί
άντιφωνέω, άντιφωνώ	φωνάζω δυνατά, απαντώ
μικρόφωνος	αυτός που έχει ασθενική φωνή
μικροφωνία	χαμηλή απόδοση ήχου
μεγαλόφωνος	αυτός που έχει δυνατή φωνή
φώνημα	φθόγγος, ήχος, προϊόν φωνής
φωνητικός	σχετικός με τις φωνητικές χορδές
φωνήεν	γράμμα του αλφαβήτου
φωνασκέω, φωνασκώ	A.E.: καλλιεργώ τη φωνή μου/ N.E.: φωνάζω δυνατά, κραυγάζω
φωνασκία	δυνατή φωνή
αναφωνέω, αναφωνώ	φωνάζω δυνατά, με έκπληξη
διαφωνέω, διαφωνώ	έχω αντίθετη γνώμη
ἄφωνος	άλαλος, άναυδος, χωρίς φωνή
άφωνία	έλλειψη, απώλεια φωνής από παθολογικά ή ψυχολογικά αίτια
καλλίφωνος	εύφωνος, αυτός που έχει καλή φωνή
πολύφωνος	αυτός που βγάζει πολλές φωνές, μιμητής πολλών ήχων
πολυφωνία	1.συνδυασμός φωνών 2.πλήθος απόψεων, πλουραλισμός
εύφωνία	καλή φωνή
γραμμόφωνο	συσκευή αναπαραγωγής μουσικής, παρωχημένης τεχνολογίας
φωνογράφος	συσκευή αναπαραγωγής μουσικής, παρωχημένης τεχνολογίας
φωνοληψία	λήψη ήχων με ηλεκτροακουστικά μέσα, ηχοληψία
φωνολογία	κλάδος της Γλωσσολογίας, που εξετάζει τη λειτουργία των φθόγγων μιας γλώσσας

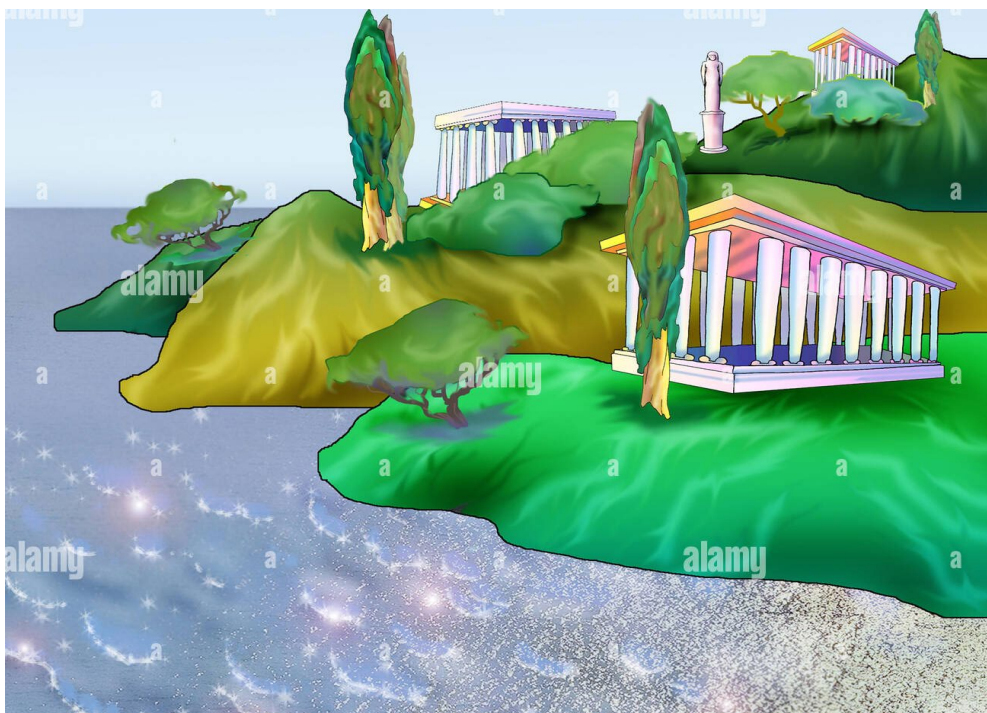
ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Αντιστοιχίστε τα παρακάτω ονοματικά σύνολα σωστά:

συμφωνία	χορδές
πολυφωνική	χορωδία
καλλίφωνη	παρουσία
άφωνη	απόψεων
κακόφωνος	πάθη
φωνηεντικά	καλλιτέχνης
φωνητικές	κύκνος
εύφωνος	τάξη

2. Διαγράψτε από κάθε ομάδα τη λέξη που έχει διαφορετική σημασία.

πολυφωνία, μονοφωνία, πλουραλισμός
παράφωνος, καλλίφωνος, εύφωνος
έριδα, διχογνωμία, συμφωνία
σωπαίνω, φωνασκώ, φωνάζω
άφωνος, φωνακλάς, άναυδος
διαφωνώ, συμφωνώ, ομολογώ
μικρόφωνο, μεγάφωνο, φωνογράφος
φωνασκία, ψίθυρος, κραυγή

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Α' ΜΕΡΟΣ – ΕΝΟΤΗΤΑ 4 & Β' ΜΕΡΟΣ – ΕΝΟΤΗΤΑ 5

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ:

Α. ΑΠΟ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Β. ΑΠΟ ΡΗΜΑΤΑ

Γ. ΑΠΟ ΕΠΙΘΕΤΑ

Α. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Υποκοριστικά λέγονται τα παράγωγα ουσιαστικά τα οποία δηλώνουν πραγματική ή συναισθηματική σμίκρυνση της πρωτότυπης λέξης.

Περιεκτικά λέγονται τα παράγωγα ουσιαστικά τα οποία σημαίνουν το μέρος που περιέχει πολλά από εκείνα που φανερώνει η πρωτότυπη λέξη ή πολλά όμοια πράγματα που βρίσκονται στο ίδιο μέρος.

Τοπικά είναι τα παράγωγα ουσιαστικά τα οποία σημαίνουν τον τόπο όπου μένει ή εργάζεται το πρόσωπο που δηλώνει η πρωτότυπη λέξη ή τον τόπο όπου γίνεται μια ενέργεια.

Παρώνυμα είναι τα παράγωγα ουσιαστικά που σημαίνουν πρόσωπο σχετικό με αυτό που δηλώνει η πρωτότυπη λέξη ή πρόσωπο που ανήκει σε αυτό.

Εθνικά λέγονται τα ουσιαστικά που παράγονται από κύρια ονόματα χωρών, πόλεων και τόπων και σημαίνουν εκείνον που κατάγεται από κάποιον τόπο ή ανήκει σε αυτόν.

Πατρωνυμικά ονομάζονται τα ουσιαστικά που παράγονται από κύριο όνομα πατέρα, μητέρας ή άλλου προγόνου και σημαίνουν τον γιο, την κόρη και γενικά τον απόγονο.

Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης (Ὀδύσσεια, θ 19)

Στον Όμηρο ο Οδυσσεύς ονομάζεται «Λαερτιάδης», δηλαδή «γιος του Λαερτίου (Λαέρτη)», ενώ ο Αγαμέμνων και ο Μενέλαος «Ἄτρεϊδαι», δηλαδή «γιοι του Ατρέα».

Γονεωνυμικά λέγονται τα ουσιαστικά που σημαίνουν το νεογνό ζώου.

ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ

Καταλήξεις υποκοριστικών

-άριον	άνθρωπάριον < άνθρωπος
-άτιον	σωμάτιον < σῶμα
-ίδιον	οἰκίδιον < οἶκος
-ῖς	νησίς < νῆσος
-ῖσος	νεανίσκος < νεανίας
-ύδριον	νησύδριον < νῆσος
-ύλλιον	εἰδύλλιον < εἶδος (σύντομο ποίημα συχνά με βουκολικό περιεχόμενο)

Καταλήξεις περιεκτικών

-(ε)ών	ἀμπελών < ἀμπελος ἐλαιών < ἐλαία
-ιά	μυρμηκιά < μύρμηξ στρατιά < στρατός

Καταλήξεις τοπικών

-ιον	ἐμπόριον < ἔμπορος
-(ε)ῖον	ἰατρεῖον < ἰατρός

Καταλήξεις παρωνύμων

-εύς	κεραμεύς < κέραμος
-της: -(ι)της, -(έ)της, -(ώ)της	πολίτης < πόλις ναύτης < ναῦς τεχνίτης < τέχνη φυλέτης (= αὐτός που ανήκει στη φυλή) < φυλή ἡπειρώτης < ἡπειρος, νησιώτης < νῆσος

Καταλήξεις εθνικών

-ιος: -(α)ῖος, -(ε)ῖος, -(ω)ῖος > -ῶς	Κορίνθιος < Κόρινθος Κερκυραῖος < Κέρκυρα, Κῶς < Κῶς
-εύς	Μεγαρεύς < Μέγαρο, Χολαργεύς < Χολαργός
-νός	Ἀσιανός < Ἀσία
-ῖνος	Ἀμοργῖνος < Ἀμοργός
-της: -(ά)της, -(ιά)της, -(ή)της, -(ί)της, -(ώ)της	Τεγεάτης < Τεγέα Σπαρτιάτης < Σπάρτη, Σικελιώτης < Σικε- λία
-ήσιος	Ἰθακήσιος < Ἰθάκη

Καταλήξεις πατρωνυμικών

-(ά)δης	Αἰνειάδης < Αἰνείας, Λαερτιάδης < Λαέρτιος ἢ Λαέρτης
(ε)ίδης	Πριαμίδης < Πρίαμος, Ἀτρεΐδης < Ἀτρεΰς
-ίων	(κυρίως στην ποίηση) Κρονίων < Κρόνος

Καταλήξεις γονεωνυμικών

-ιδεύς	λαγιδεύς < λαγός (ν.ε. λαγός)
--------	----------------------------------

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. Να δημιουργήσετε τα παράγωγα ουσιαστικά που σας ζητούνται με την κατάληξη που σας δίνεται, όπως στο παράδειγμα:

Πρωτότυπο Ουσιαστικό	Παραγωγική Κατάληξη	Κατηγορία Ουσιαστικού	Παράγωγο Ουσιαστικό
πόλις	-της	παρώνυμο	πολίτης
νεανίας	-ίσκος	υποκοριστικό	
Λαέρτης	-(ά)δης	πατρωνυμικό	
ἄμπελος	-ών	περιεκτικό	
ἰατρός	-εῖον	τοπικό	
Σπάρτη	-(ιά)της	εθνικό	
λαγός	-ιδεύς	γονεωνυμικό	
κέραμος	-εύς	παρώνυμο	
Κρόνος	-ίδης	πατρωνυμικό	
νήσος	-ύδριον	υποκοριστικό	
Κόρινθος	-ιος	εθνικό	
στρατός	-ιά	περιεκτικό	

B. Να τοποθετήσετε (με αντιγραφή-επικόλληση) τα παράγωγα ουσιαστικά που σας δίνονται στην κατάλληλη στήλη:

παιδάριον, λογεῖον, παρθενών, Τεγεάτης, ξιφίδιον, Νεστορίδης, περιστερεών, κουρεῖον, εἰδύλλιον, ἐλαιών, ναύτης, Κερκυραῖος, δημότης, Χολαργεύς, σανίδιον, Σικελιώτης, Πριαμίδης, σφηκιά, πελαργιδεύς, Μιλήσιος, γραμματεύς, Τανταλίδης, τοξότης, λοφίσκος, ξενών, βαφεύς, Πηλείδης, σανδάλιον, γραφεῖον, τεχνίτης, Μεγαρεύς, πλοιάριον, λαγιδεύς

[illegible]

Γ. Να αντιστοιχίσετε τις παρακάτω ευτυμολογικά συγγενείς λέξεις. Γράψτε το σωστό γράμμα στο κουτάκι δίπλα στην πρώτη στήλη:

	1 ποιέω-ποιῶ	α πολίτης
	2 κάπηλος	β κόσμημα
	3 πόλις	γ φέρω
	4 σθένος	δ τυγχάνω
	5 μανθάνω	ε τάχος
	6 κοσμέω-κοσμῶ	στ νέμω
	7 συμφορά	ζ ποίημα
	8 κρατικός	η φαίνω
	9 τυχερός	θ κράτος
	10 ἐπιτάχυνση	ι μαθητής
	11 διανομή	κ σθεναρός
	12 φανερός	λ καπηλεία

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

- πέτρα (υποκοριστικό)
- ναῦς (παρώνυμο)
- περιστερά (περιεκτικό)
- θύρα (υποκοριστικό)
- ὠδή (τοπικό)
- Ἀθήνα (εθνικό)
- ἔρως (γονεωνυμικό)
- Τάνταλος (πατρωνυμικό)

ΤΟ ΑΡΘΡΟ

Όπως και στη ν.ε., το άρθρο είναι μονοσύλλαβη κλιτή λέξη, η οποία χρησιμοποιείται πριν από ουσιαστικά και επίθετα (ή πριν από λέξεις που παίζουν τον ρόλο ουσιαστικών και επιθέτων, όπως στη φράση: **το** λέγω είναι ρήμα).

π.χ. **τῇ** νήσῳ, **τοῦ** πελάγους, **τὰ** σώματα, **τῶν** ποδῶν, **τῶν** κυμάτων, **τὴν** πατρίδα, **τῆς** ὁδοῦ.

	αρσενικό γένος		θηλυκό γένος		ουδέτερο γένος	
	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	ὁ	οἱ	ἡ	αἱ	τό	τά
γενική	τοῦ	τῶν	τῆς	τῶν	τοῦ	τῶν
δοτική	τῷ	τοῖς	τῇ	ταῖς	τῷ	τοῖς
αιτιατική	τόν	τούς	τήν	τάς	τό	τά
κλητική	(ὦ)	(ὦ)	(ὦ)	(ὦ)	(ὦ)	(ὦ)

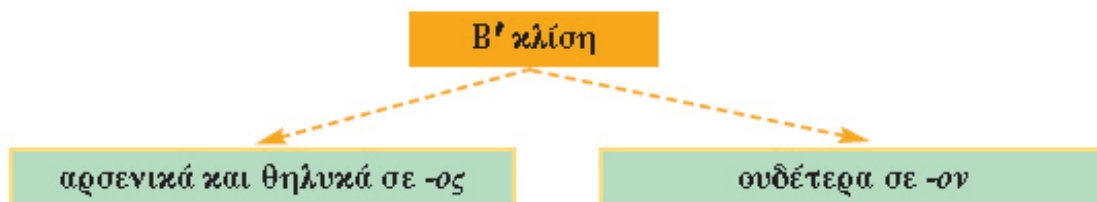
ΑΣΚΗΣΗ

Να συμπληρωθούν τα άρθρα:	
..... δήλωσις	 πορείαν
..... νόμων	 δώροις
..... βήματα	 θεοί
..... στόχοις	 νήσω
..... ἀμπέλοις	 πόθους
..... νεανίου	 πολέμου
..... νίκης	 κάμηλοι
..... πύργῳ	 κυπέλλοις

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Η β' κλίση περιλαμβάνει αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα ουσιαστικά. Τα αρσενικά και τα θηλυκά έχουν ίδιες καταλήξεις.

Οι **καταλήξεις** των πτώσεων είναι οι εξής:

	αρσενικό και θηλυκό		ουδέτερο	
	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ος	-οι	-ον	-α
γενική	-ου	-ων	-ου	-ων
δοτική	-ῷ	-οις	-ῷ	-οις
αιτιατική	-ον	-ους	-ον	-α
κλητική	-ε	-οι	-ον	-α

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Η κατάληξη -α στον πληθυντικό των ουδετέρων είναι βραχεία, π.χ. τὰ δῶρα.
2. Η δίφθογγος οι, όταν βρίσκεται στο τέλος κλιτής λέξης (πλην ευκτικής ρήματος), είναι βραχεία, π.χ. οἱ χώροι (αλλά τοῖς χώροις).
3. Η γενική και η δοτική των ουσιαστικών β' κλίσης, όταν τονίζονται στη λήγουσα, περισπώνται και στους δύο αριθμούς, π.χ. τοῦ ποταμοῦ, τῷ ποταμῷ, τῶν ποταμῶν, τοῖς ποταμοῖς.
4. Τα οξύτονα και παροξύτονα ουσιαστικά β' κλίσης διατηρούν τον τόνο τους στην ίδια συλλαβή σε όλες τις πτώσεις, π.χ. ὁ νομός, τοῦ νομοῦ, τῷ νομῷ, τὸν νομόν.
5. Τα προπαροξύτονα ουσιαστικά β' κλίσης τονίζονται στην προπαραλήγουσα, όταν η λήγουσα είναι βραχεία, π.χ. ὁ ἄνθρωπος, οἱ ἄνθρωποι. Ο τόπος τους κατεβαίνει στην παραλήγουσα, όταν η λήγουσα είναι μακρά, π.χ. τοῦ ἀνθρώπου, τῶν ἀνθρώπων.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ:

Οι λέξεις ανάλογα με τη θέση του τόνου λέγονται:

α. οξύτονες, όταν τονίζονται στη λήγουσα (πο-τα-μός)

β. παροξύτονες, όταν τονίζονται στην παραλήγουσα (νό-μος)

γ. προπαροξύτονες, όταν τονίζονται στην προπαραλήγουσα (πό-λε-μος)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να κλιθούν τα αρσενικά ουσιαστικά:

ὁ πόλεμος (προπαροξύτονο),

ὁ πόθος, ὁ δοῦλος (παροξύτονα)

ὁ ποταμός (οξύτονο)

Ενικός Αριθμός				
Ονομαστική	ὁ πόλεμος	ὁ πόθος	ὁ δοῦλος	ὁ ποταμός
Γενική				
Δοτική				
Αιτιατική				
Κλητική				
Πληθυντικός Αριθμός				
Ονομαστική				
Γενική				
Δοτική				
Αιτιατική				
Κλητική				

2. Να κλιθούν τα θηλυκά ουσιαστικά:

ἡ κάμινος (προπαροξύτονο)

ἡ πλίνθος, ἡ νῆσος (παροξύτονα)

ἡ κιβωτός (οξύτονο)

Ενικός Αριθμός				
Ονομαστική	ἡ κάμινος	ἡ πλίνθος	ἡ νῆσος	ἡ κιβωτός
Γενική				
Δοτική				
Αιτιατική				
Κλητική				
Πληθυντικός Αριθμός				
Ονομαστική				
Γενική				
Δοτική				
Αιτιατική				
Κλητική				

3. Να κλιθούν τα ουδέτερα ουσιαστικά:

τὸ γόητρον (προπαροξύτονο)

τὸ ξύλον, τὸ σκῆπτρον (παροξύτονα)

τὸ ποτόν (οξύτονο)

Ενικός Αριθμός				
Ονομαστική	τὸ γόητρον	τὸ ξύλον	τὸ σκῆπτρον	τὸ ποτόν
Γενική				
Δοτική				
Αιτιατική				
Κλητική				
Πληθυντικός Αριθμός				
Ονομαστική				
Γενική				
Δοτική				
Αιτιατική				
Κλητική				

4. Να κλιθούν επίσης τα ουσιαστικά: ἡ κάμηλος, ὁ πόθος, ὁ ποταμός, τό δῶρον

Ενικός Αριθμός				
Ονομαστική	ἡ κάμηλος	ὁ νόμος	ὁ θεός	τό δῶρον
Γενική				
Δοτική				
Αιτιατική				
Κλητική				
Πληθυντικός Αριθμός				
Ονομαστική				
Γενική				
Δοτική				
Αιτιατική				
Κλητική				

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ

α' πρόσωπο

	ενικός αριθμός		πληθυντικός αριθμός	
	α.ε.	ν.ε.	α.ε.	ν.ε.
ονομ.	ἐγώ	εγώ	ἡμεῖς	εμεῖς
γεν.	ἐμοῦ, μου	εμένα, μου	ἡμῶν	εμάς, μας
δοτ.	ἐμοί, μοι		ἡμῖν	
αιτ.	ἐμέ, με	εμένα, με	ἡμᾶς	εμάς, μας

β' πρόσωπο

	ενικός αριθμός		πληθυντικός αριθμός	
	α.ε.	ν.ε.	α.ε.	ν.ε.
ονομ.	σύ	εσύ	ὕμεῖς	εσεῖς
γεν.	σοῦ, σου	εσένα, σου	ὕμῶν	εσάς, σας
δοτ.	σοί, σοι		ὕμῖν	
αιτ.	σέ, σε	εσένα, σε	ὕμᾶς	εσάς, σας

ΑΣΚΗΣΗ

Να αναγνωριστούν γραμματικά οι παρακάτω τύποι της Προσωπικής Αντωνυμίας:

ἐμοῦ:
σοί:
ἡμᾶς:
ὕμῖν:
ἐγώ:
ὕμῶν:

Λίαν φιλῶν σεαυτὸν οὐχ ἔξεις φίλον
Μένανδρος, Γνώμαι Μονόστιχοι

Εάν αγαπάς υπερβολικά τον εαυτό σου, δε θα έχεις φίλους.

Η Καθηγήτρια
Γαρυφαλλιά Καλαντζή

